

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๔๕-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที ๙-๑๕ เดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๕๘ หน้า ๑๘-๑๙ มูลค่าข่าว ๑๔๓,๑๕๔

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

กางโต๊ะคุย สนช.-อธิการฯ มศว ว่าด้วยสารพัดปัญหาในแวดวงการศึกษาไทย และแนวทางปฏิรูปผ่าน รธน.ฉบับใหม่

ปฏิเสธไม่ได้ว่าในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย (ซึ่งมีอยู่บ่อยครั้ง) ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบริหารประเทศในด้านต่างๆ อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะนโยบายทางการศึกษา ที่เมื่อเปลี่ยนหัวเรือที ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายโครงสร้าง หรือวิธีคิด ที่แตกต่างกันออกไป แม้ว่าเรื่องการศึกษาจะมีความสำคัญระดับชาติ แต่กลับมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายด้านนี้จนถี่เกินไป

เริ่มต้นใหม่นี้ จึงขออนุญาตพาผู้อ่านไปฟังทัศนะเรื่องนโยบายการศึกษาระดับชาติ จาก **ผศ.นพ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ** อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในฐานะรองประธานคณะกรรมการการศึกษาและกีฬา สภาอำนวยการแห่งชาติ (สนช.) คนที่ 1

ถึงประเด็นต่างๆ ที่ยังคงเป็นคำถามค้างคาใจของผู้คนในแวดวงการศึกษาไทย ทั้งผู้สอน-ผู้เรียน-ผู้ปกครอง

การเมืองในเรื่องนโยบายการศึกษา

เราพยายามคิดแก้ไขปัญหานี้ โดยต้องการเขียนในรัฐธรรมนูญสักมาตราหนึ่ง ว่านโยบายการศึกษาเป็นเรื่องต่อเนื่อง มีระยะเวลายาวนานเกินกว่า 4 ปี

เพราะที่ผ่านมา การเมืองมีการเปลี่ยนแปลงทุกๆ 4 ปี หรือเร็วกว่านั้น แม้ปัจจุบันจะมีองค์กรหรือหน่วยงานที่วางนโยบายด้านการศึกษาระยะยาว แต่การเมืองสามารถจะต้อนนโยบายดังกล่าวได้ทุกเมื่อ

การจะทำให้การเมืองแต่ละต่อนโยบายการ

ศึกษาไม่ได้ จะต้องทำให้การกำหนดนโยบายเป็นเรื่องทางวิชาการ โดยต้องเขียนว่าท่านจะออกนโยบายใดได้ จะต้องทำวิจัยก่อน เมื่อนักการเมืองท่านใดมีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนนโยบาย จำเป็นที่จะต้องรอ แล้วรีบสนับสนุนให้เกิดการวิจัยในประเด็น หรือหัวข้อ ที่การเมืองอยากจะทำการศึกษาเปลี่ยนแปลง แต่จะเปลี่ยนทันทีไม่ได้อีกแล้ว

อย่างไรก็ตาม ฝ่ายการเมืองยังมีสิทธิในการเสนอให้เปลี่ยนแปลงนโยบายได้ แต่จะต้องไปทำวิจัยก่อน

ยกตัวอย่างเช่น การเสนอว่าจะกำหนดให้นักเรียนห้องหนึ่งมีจำนวน 20 คน หรือมากกว่า หรือน้อยกว่านั้น จะต้องมีการวิจัย ว่าจำนวนนักเรียนเท่าไร ถึงจะดี

การเมืองไม่สามารถที่จะทำการเปลี่ยนแปลงได้ในเดือนนั้น ปีนั้น หรือทำทันทีไม่ได้ แต่การเมืองก็มีบริบท เพราะมีที่มาจากตัวแทนประชาชน ดังนั้น จึงมีอำนาจในการเสนอหัวข้อ

วิจัย และเมื่องานวิจัยตกผลึกเสร็จแล้ว นโยบายจะต้องนำไปตามนั้น จนกว่าจะมีการวิจัยใหม่มาหักล้าง

ถ้าเป็นเช่นนั้น นโยบายทางการศึกษาของประเทศก็จะนิ่งแล้วต่อเนื่อง โดยทางเราก็จะเขียนเป็นมาตราสั้นๆ เอาไว้ในระดับรัฐธรรมนูญ แล้วจะเขียนยาวขึ้นในกฎหมายขึ้นประกอบรัฐธรรมนูญ (พ.ร.บ.) ซึ่งจะต้องอยู่ระหว่างตกลงร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

สิ่งที่เป็จุดอ่อนที่สุดของการศึกษาไทย

จุดอ่อนที่ชัดเจนที่สุดของการศึกษาไทย คือ การที่เราไม่ได้ให้คนที่มีความรู้ส่วนช่วยทำให้เด็กมีคุณภาพเข้ามาอยู่ในระบบให้ครบ นั้นหมายถึง "พ่อแม่ผู้ปกครอง"

สิ่งเหล่านี้เกิดจากการที่พ่อแม่ผู้ปกครองคาดหวังและฝากความหวังดังกล่าไว้ที่ครู ซึ่งจริงๆ แล้วเป็นไปได้เลย ที่เราจะมุ่งฝึกเด็ก-เยาวชนสักคนให้โตขึ้นมาเป็นพลเมืองดี โดยนำมือของ

คนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ในแค่บางช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

ในประเทศที่เจริญแล้ว การที่ระบบการศึกษาของชาติเยี่ยมมัน ไม่ได้เกิดจากครูและโรงเรียน แต่ว่าเกิดจากผู้ปกครอง ที่จะเข้ามาช่วยเติมเต็มในช่วงเย็นและวันหยุดเสาร์อาทิตย์ ทำให้งบประมาณในประเทศเหล่านั้นมีเพียงพอในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

กรณีของประเทศไทยเอง งบประมาณด้านการศึกษาไม่ได้ต่ำ แต่ว่าผลประโยชน์ภาพรวมดันออกมาต่ำ เพราะว่าเราใช้แต่ครูและโรงเรียนในการพัฒนาเด็ก แต่เรากระตุ้นให้พ่อแม่และผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมน้อยเกินไป

เห็นได้ชัดในโรงเรียนที่มีคุณภาพ อาทิ โรงเรียนสาธิต หรือ เอกชน ซึ่งจะมีผลประโยชน์ออกมาค่อนข้างโอเค เพราะพ่อแม่สนใจที่จะจัดการการเรียนรู้ให้ลูกด้วย เช่น อ่านหนังสือไปปลูก เล่านิทานให้ลูกฟัง พาไปเข้าห้องสมุด

แต่บางโรงเรียนพ่อแม่ฝากลูกไว้กับครูอย่างเดียว จึงถือเป็นจุดอ่อนสำคัญจุดหนึ่ง ส่วนครูเองก็ยังคงมีปัญหาด้านคุณภาพด้วยเช่นกัน ปัญหาการศึกษาไทยจึงเกิดจากทั้ง 2 ปัจจัย ไม่ใช่แค่เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเท่านั้น

: การศึกษาไทยมีมาตรฐานต่ำกว่าหลายประเทศในอาเซียน

ยอมรับว่าการศึกษาระดับของไทยมีปัญหา แต่จริงๆ แล้วอาจจะต่ำในระดับที่ไม่มาก เช่น คะแนน "พีซา" (โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ) จะพบว่า มีถึง 20 จังหวัด ที่ผลของการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนสูงกว่าประเทศในยุโรปอยู่ แสดงว่าโรงเรียนของทั้ง 20 จังหวัด เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพระดับเทียบเท่ากับยุโรป แต่ยังมีอีก 57 จังหวัดที่ต่ำกว่า

จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญว่า เวลาที่เราบอกว่าการศึกษาไทยมีปัญหา "ปัญหา" มันใหญ่กว่าความเป็นจริง เราจึงคิดว่า ทั้ง 77 จังหวัดมีการศึกษาที่แย่มาก ทั้งที่ยังมีอีก 20 จังหวัด ที่มีการจัดการศึกษาที่ดีกว่ายุโรป

ดังนั้น สำหรับการแก้ไขเบื้องต้น เราก็จะกลับไปศึกษาการจัดการเรียนรู้ใน 20 จังหวัด นั้น ว่ามีการทำกันอย่างไร วิธีแก้ไขปัญหาก็จะดูมีความหวังมากขึ้น

: ภาพของเด็กไทยที่เข้าไปเรียนสถาบันกวดวิชากันมากสะท้อนอะไร

เมื่อใดก็ตามที่เราจัดสัดส่วนให้จำนวนที่นั่งในมหาวิทยาลัยมีจำนวนใกล้เคียงกับจำนวนนักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อ อัตราการเข้าเรียนกวดวิชาจะลดลงโดยธรรมชาติ เพราะว่ายังไม่ว่าทุกคนก็มีที่เรียน

แต่ปัญหาจะเป็นอีกประเด็นหนึ่ง ก็คือ เด็กที่มีที่เรียนจริง แต่ว่าคุณภาพด้านการศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัยยังแตกต่างกันมาก ยิ่งไงๆ เด็กก็ยิ่งประสงค์จะสอบเข้าในที่ที่เขาเชื่อว่ามีคุณภาพสูงกว่า

เรื่องการเข้าเรียนกวดวิชา อยากจะเสนอว่า นอกจากจะมีการติวเข้มในวิชาที่จะต้องสอบเข้ามหาวิทยาลัยแล้ว เราควรจะมีการกวดวิชาอะไรก็ได้ที่ทำให้เด็กไม่ท้อแท้ไปจากเรื่องคุณธรรมและตระหนักถึงการเป็นคนดีด้วย

อย่างไรก็ดี ขณะนี้เราคงปฏิเสธการเข้าเรียนกวดวิชาของเด็กๆ ไม่ได้ ในสภาวะที่จำนวนที่นั่งในมหาวิทยาลัยยังมีน้อยไม่สอดคล้องกับปริมาณคนที่ต้องการเข้าศึกษาต่อ

: เรื่องจำเป็นเร่งด่วนในการปฏิรูปการศึกษา

จะต้องเร่งในเรื่องของการพัฒนาครูประจำการ ส่วนการผลิตครูใหม่เป็นระยะที่เร่งน้อยลงไป รวมถึงการปรับปรุงหลักสูตร โครงสร้างเป็นสิ่งที่ต้องเร่งลงไป แต่ว่าทุกเรื่องสำคัญหมด ซึ่งระยะที่ สนช. อยู่ 1 ปี อาจจะไม่สามารถทำเสร็จได้ทุกเรื่อง แต่เราจะเริ่มต้นทำในทุกเรื่องใน 3 ระดับ

ระดับแรก เรื่องที่จำเป็นต้องเสร็จ คือ เรื่องของการออกกฎหมายให้สอดคล้องกับงานยากๆ เพื่อให้เข้าไปปฏิบัติจริงได้ง่ายขึ้น โดยทำงานร่วมกับสภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ โดยจะเสนออีก 2-3 มาตรา ที่จะกระตุ้นถึงความเสมอภาค การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพไม่แตกต่างกัน และให้ผู้เรียนเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด แต่ไม่ถึงกับใช้คำว่า "ฟรี"

ในกฎหมายระดับที่ 2 ที่เรียกว่า พระราชบัญญัติ จะลงรายละเอียดเรื่องสถาบันการผลิตครู การประเมิน การจัดหลักสูตร และมีโควตาว่าแต่ละจังหวัดจะมีการผลิตครูลงไปกี่คนอย่างไร

ในกฎหมายระดับที่ 3 จะเป็นกฎกระทรวง หรือประกาศ เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องทำตอน

นี้ เพราะถ้ากฎหมายในระดับที่ 1 และ 2 วางโครงสร้างไว้ค่อนข้างดี ผู้ที่เข้ามารับผิดชอบต่อไป ก็จะสามารถทำกฎหมายระดับที่ 3 ได้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน แต่ก็ไม่ได้พ้นไปจากหลักการใหญ่ของรัฐธรรมนูญที่วางไว้เสร็จแล้ว

: เรายังมีหวังกับการปฏิรูปการศึกษาอยู่หรือไม่ หรือจะเป็นแค่ฝันลมๆ แล้งๆ

ในฐานะที่เป็น สนช. และได้เข้ามามีส่วนร่วมด้านการศึกษา และได้หารือกับทุกภาคส่วนมาแล้วทั้ง สปช. สนช. และทางรัฐมนตรี ส่วนตัวมองว่าถ้าได้ออกรัฐธรรมนูญสักมาตราหนึ่ง ให้การศึกษาไม่ถูกกระทบด้วยการเมือง จะถือเป็นความหวังในเปอร์เซ็นต์สูง ที่เราจะสามารถยกระดับการศึกษาขึ้นไปได้ นี่เป็นประการแรก

ประการถัดมา คือ เรื่องของการปรับปรุง การประเมินคุณภาพการศึกษา ถือเป็นความหวังขณะนี้ตัวรัฐมนตรีเอง รวมทั้ง สนช. ทุกคนเห็นด้วยว่า หน่วยงานที่ทำการประเมินสถาบันอุดมศึกษาต้องปรับตัว

เพราะที่ผ่านมาเราคาดหวัง และฝากความหวังไว้กับหน่วยงานประเมิน ว่าเมื่อประเมินแล้วจะได้ข้อมูลที่จะช่วยให้เราพัฒนา โดยท่านต้องมาร่วมพัฒนา และชี้แนวทางการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

แต่ที่ผ่านมา หน่วยงานประเมินได้ทำอยู่เพียงแค่เรื่องเดียว คือ ประเมินว่าใครมีคุณภาพ-ไม่มีคุณภาพ แต่ไม่ได้มาร่วมในกระบวนการร่วมมือกันเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ขณะที่ในอังกฤษหรือบางประเทศ เมื่อหน่วยงานประเมินเข้าไปประเมินในสถานศึกษา จะได้รับการต้อนรับ สถานศึกษาเหล่านั้นอยากให้ผู้ประเมินมาบ่อยๆ เพราะถือว่ามาทำให้สถาบันดีขึ้น

แต่ของประเทศไทยมีความแตกต่าง สถาบันการศึกษากลับไม่อยากจะให้หน่วยงานเหล่านี้เข้ามาหา ยิ่งมาข้างยัดๆ แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานประเมินไม่เป็นที่รักของผู้ได้รับการประเมิน

หากเราสามารถแก้จุดนี้ได้ ก็ถือว่ามีความหวัง ที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ●